

קרוב השם

הרחבת הדעת והתעלות רוחנית

● עפ"י תורת הצדיקים ●

שיעורי בית המדרש 'קרוב השם'
שנמסרו מפי המשפיע הרה"ח ר' דוד גבירצמן שליט"א

● בראשית דברים

\\ ניצחון אל"ף

ילדים יקרים,

היום אני רוצה לספר לכם על משחק נחמד
שהייתי משחק עם החברים שלי כשהייתי ילד
בגילכם.

כן כן, גם הרבי היה פעם ילד.

אבל אז העולם שאתם מכירים לא היה נראה
אותו דבר בכלל.

גם המשחקים שלנו היו שונים.

לא היה לנו קרינבוז'יטו היפר-וירטואלי. ובכלל,
זה היה עוד לפני שגילו את האי-זי 3 @ פולס.

היינו משחקים בחצר של החיידר בכדור.

מה זה כדור? איך אני אסביר לכם?

כדור זה מין חפץ עגול עשוי גומי, מלא באוויר.
היינו זורקים אותו מאחד לשני.

לא. לא. לא הבנתם.

לא מעבירים דרך מחולל המחשבות.

זורקים ממש. בידיים.

כן, אני יודע שזה נשמע לכם מוזר, אבל זה היה
כיף.

זה לא חכמה

לא כל מי שיש לו שכל הוא חכם – מצא את
ההבדלים בין חכם לכסיל

כתבו עליך בפרשה

למצוא את עצמך בפרשת השבוע

3

כמה טוב שנפרדנו

פרידה היא כואבת, אולם דווקא במהלכה ניתן
להרוויח קשר מיוחד

גוט שבת

חיבור פנימי לאור השבת

7

מעגל של אור

היווני מעריך רק פרויקטים גדולים, היהודי לעומתו,
משקיע בפעולות קטנות שסוגרות מעגלים

בהתקרב מועד

ניצוצי הכנה לחנוכה מתוך הספר 'בקרוב מועדך'

11

בראשית דברים / המשך

\\ ניצחון אל"ף

בעולם הזה, אנחנו לא מנצחים וזהו.

אם נצחנו פעם אחת, זה לא אומר שהסתיימה המלחמה ואפשר כבר לנח.

ניצחון נצחי יהיה רק לעתיד לבוא. בינתיים אנו במאבק. גורפים ניצחון אחר ניצחון.

אבל את המסר הזה אתם צריכים לזכור בעיקר במקרה הפוך.

גם אם ניצחו אתכם, ואתם מרגישים כישלון מוחלט זה לא סוף פסוק.

לא צריך להיבהל.

זה רק ניצחון אל"ף.

אתם יודעים, ילדים, בימי חיי ראיתי מאבקים שהיה נראה שהסתיימו בניצחון מוחץ לצד אחד, והצד השני איבד את הכל.

אבל במרחק של שנים אני רואה, כיצד דווקא הכישלון המביך הזה הצמיח ניצחון אחר. מסוג שונה.

אנו נמצאים כאן למטה במגרש הקטן שלנו, ומשתעשעים בניצחונות וכישלונות, אבל יש משהו מלמעלה מנצח על הכל.

השם יתברך מנצח את הכל.

אז ילדים, בואו נשיר ביחד:

"ניצחתי ואנצח, גמרתי ואגמור..."

בכל אופן, היה משחק אחד שהילדים קראו לו 'שבויים'.

כל ילד היה מנסה לתפוס את הכדור שזורקים אליו החברים, ומי שהיה מצליח לתפוס מכולם, היה מניף את הכדור לגובה וקורא בקול גדול:

ניצחון אל"ף!

מה אתם חושבים, ילדים יקרים, האם בזה הסתיים המשחק? זהו, הוא ניצח.

לא. כמובן שלא. יפה מאוד. הבנתם את זה לבד.

אם הילד צועק: ניצחון אל"ף, סימן שיש בהמשך עוד ניצחונות: ניצחון ב"ת וג'מ"ל.

המשחק לא נגמר.

אתם יודעים למה נזכרתי בכל זה עכשיו?

כי באיזה חודש אנו נמצאים כעת? בחודש כסלו. נכון מאוד!

ובחודש הזה תשמעו הרבה מאוד את המילה 'ניצחון', בכל מיני הסתיות.

אז בואו לא נתבלבל.

אנחנו אוהבים מאוד לנצח. בעיקר את היצר הרע. נכון?

אבל מאבקים אינם נוטים להסתיים בנוק-אאוט.

<<<



ניסופים

פשוט לחיות עם השם

י"ל ע"י 'ניסופים'
חבוקן הנביא 5 רמת בית שמש ג' 1

לכל עניני הגליון-

הערות והארות, נקודות הפצה וכדו'
ניתן ליצור קשר

בביל: 054-853-7200

או במייל: gmail.com@26karov

ההרשמה לקבלת הגליון במייל בכתובת
k6646201@gmail.com

קו ניסופים

שיעורי בית המדרש
וקבלת עדכונים שוטפים

02-664-6201

ניתן להאזין לשיעורים
גם במערכת 'קול הלשון'

073-371-8329

זמני השיעורים הקבועים

של המשפיע הרה"ח ר' דוד
גבירצמן שליט"א:

ימי רביעי

ללכת עם תורה - תורה י' (בשעה 20:30)

סיפורי מעשיות (בשעה 21:30)

משפ' מרגלית

רחוב הר' יצחק שמידמן 22 הר השלום בני ברק

חדש!!

מוצ"ש

סעודת מלוה מלכה

הסודות והרמזים שמאחורי המעשיות

בית הכנסת 'אנשי הצדיק'

רח' אבא שאול חפציבה בית שמש

נט"י בשעה 20:45

שינויים בזמני ומיקום השיעורים

מתעדכנים בקו ניסופים 02-664-6201

\\ כתבו עליך בפרשה זה לא חכמה

לא כל מי שיש לו שכל הוא חכם – מצא את ההבדלים
בין חכם לכסיל

העמוקה והנסתרת שלה. אל השכל והחכמה
שבתוכה.

כשאדם עושה כך, הוא מקשר את עצמו אל
הפנימיות, וזו הייתה מומחיותו של יעקב
אבינו, כפי שהרחבנו בפרק הקודם.

כעת, בפרק זה, נעבור לדבר על הבר-פלוגתא
הנצחי של יעקב אבינו – עשיו הרשע, המסמל
את ההיפוך המוחלט.

דמיון הקדושה והטומאה

וכך אומר רבינו בהמשך התורה:

אֲכַל מִי שְׂאִינוּ מִקְשֶׁר עֲצָמוֹ אֶל הַשֶּׁכַּל וְהַחֲכָמָה
וְהַחַיִּית שֵׁשׁ בְּכָל דָּבָר, זֶה בְּחִינַת עֶשָׂו שֶׁבָּזָה
אֶת הַבְּכוֹרָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: 'וַיָּבֹז עֶשָׂו אֶת
הַבְּכוֹרָה' דִּהְיִינוּ הַשֶּׁכַּל.

יעקב אבינו הוא הסמל של איש הישראלי
המסתכל בשכל, בחכמה ובחיות של כל דבר
ומקשר עצמו אליהם, ועשיו מסמל את ההיפך,
את מי שאינו מקשר עצמו אליהם.

הראיה לכך היא העובדה שעשיו ביזה את
הבכורה שהיא השכל. ורבינו מקשר את עניין
בזיון החכמה, לפסוק: "לֹא יִחְפּוּץ פָּסִיל

פרשיות הקרובות התורה עוסקת
בדמותם של שני ההפכים – יעקב
אבינו ועשיו אחיו הרשע.

ב

ואף אנו, במדור שלנו, התחלנו
בשבוע שעבר להכיר את שורש ועומק
ההבדלים ביניהם, על פי תורה א' בליקוטי
מוהר"ן.

בפרק זה נוסיף ונרחיב עוד בנושא זה, אך
תחילה נסכם בקצרה את מה שלמדנו בפרק
הקודם:

רבינו מציב את דמותו של יעקב אבינו כמי
שמייצגת בשלמות את תכליתו של האיש
הישראלי שצריך תמיד להסתפל בהשכל של
כל דבר.

ובמילים פשוטות:

המציאות שלנו בנויה משני רבדים כלליים:
פנימיות וחיצוניות. בכל דבר חיצוני יש שכל
ואור פנימיים שמחיים אותו ומעניקים לו את
משמעותו.

העבודה של כל יהודי הוא לדלג על השטחיות
והחיצוניות של המציאות שתמיד מזדקרות
ראשונה, ולהביט פנימה, אל המשמעות

בְּתִבּוּנָה כִּי אִם בְּהִתְגַּלּוֹת לְבָוִי. כלומר, עשיו
הוא הכסיל שאינו חפץ ואף בז לשכל שיש
בכל דבר.

וכאן עלינו לשים לב לנקודה חשובה מאוד:
גם בטומאה יש חכמה ושכל, כמו בקדושה,
אלא שבטומאה החכמה אינה חכמה
אמיתית.

ההבדל בין שתי המערכות ילך ויתבאר
במהלך הפרק, אולם ככותרת ניתן כבר
לומר, שההבדל המהותי ביניהן הוא, האם יש
התקשרות וחיבור בין שני הצדדים המרכיבים
את המערכת - האור והכלי.

וכבר בשלב הזה יש לימוד חשוב עבורנו:

הדרך לשמור על הקדושה מפני יניקת הסטרא
אחרא חלילה, היא לאחד ולחבר את הקדושה
בתוך עצמה.

בדברי האריז"ל מבואר, שאחת הסיבות
שגרמו למאורע הרוחני של 'שבירת הכלים'
בראשית האצילות, היא העובדה שהשתלשלות
הספירות היתה באופן של 'חד סמכא' (- רגל
אחת).

כלומר, הספירות נאצלו אחת תחת השניה,
בקו אחד, ולא פעלו מתוך התקשרות זו לזו.
כתוצאה מכך, כל בניין הקדושה נפל לסטרא
אחרא, קיבל שם את הייצוג שלו והפך להיות
מקור יניקה לקליפה.

לעומת המצב אחרי תיקון השבירה, בו

הספירות נאצלו בשלושה קווים, לדוגמה,
חסד בימין, גבורה בשמאל, ותפארת ממצעת
ביניהם.

נמצא שהאיחוד וההתקשרות הוא תנאי לקיום
בניין הקדושה. אם כל מערכת הקדושה לא
תפעל בשיתוף פעולה, כיחידה אחת, עלול
כל הבניין להתמוטט ולהופיע בצד הטומאה
חלילה.

העיקרון הזה פוגש אותנו גם במקומות קרובים
יותר:

כשאין אחדות בעם ישראל, אומות העולם
מתאחדות נגדם, וכשאין אחדות בלב האדם,
הוא יפגוש מולו יצר רע שמאוחד כנגדו.

נקודת ההתקשרות

כעת נחזור לעניינו של עשיו.

האריז"ל כותב, שעשיו הוא בעל השגה גדול
הרבה יותר מיעקב אחיו. הוא מושרש בפרצוף
'אריך אנפין', בדרגת הכתר דאצילות, לעומת
יעקב המושרש בפרצוף 'זעיר אנפין' הנמוך
יותר.

זו המשמעות הפנימית של העובדה שעשיו היה
'איש שעיר' - השערות הללו הן צמצום של
חכמה גדולה מאד שנמצאת בראש העליון.

לעשיו היה ראש גבוה ועליון. לא לחינם ראשו
קבור במערת המכפלה. זו גם הסיבה שיצחק
אבינו טעה בו - הוא היה בטוח שעשיו חפץ

כתבו עליך בפרשה

ברחבות גשמית רק כדי לאפשר לו להתמסר להשגות הרוחניות.

הבעייתיות של עשיו התבטאה בכך שהשערות שלו לא הצטמצמו רק בראש, אלא כל גופו היה שעיר - 'כולו כאדרת שער'.

השלימות של צורת אדם היא, שההשגות תחומות בראש, ואילו הגוף שלו (הכלי) חלק ותמים, כמו יעקב אבינו.

בשפת הנפש, זהו אדם שאור השכל מאיר בו באמצעות כלי האמונה.

אבל אם חסר הכלי הפשוט והתמים, השכל הופך לריבוי אור, שכידוע הוא מקור כל התאוות והקלקולים.

ולכן, מחמת שלא היה לעשיו גוף קדוש של אמונה, השגות החכמה הסעירו את רוחו (עיי' ליקוטי מוהר"ן תורה ח) וזה התבטא בתאוות הפרועות והנמוכות שלו.

כשרבינו מגדיר את הבעיה של עשיו, הוא לא אומר: 'אבל מי שלא מסתכל בשכל של כל דבר הוא בחינת עשיו', אלא 'מי שאינו מקשר עצמו אל השכל'.

ההסבר לכך הוא פשוט, כפי שכבר התחלנו להבין:

ההסתכלות בחכמה עדיין לא קובעת כיצד תתקבל החכמה אצל המסתכל, והאם היא תשפיע עליו לטובה או להיפך.

מה שקובע את שייכותו של האדם היא ההתקשרות שלו אל אור השכל באמצעות האמונה. ובנקודה זו תלוי הניגוד החריף בין יעקב לעשיו.

הצד ההופכי של יעקב הוא לא מי שאינו מסתכל בשכל, אלא מי שמכיר את החכמה ובכל זאת לא מתקשר עמה.

ביזיון החכמה

העיקרון הזה מדויק בפסוק: 'לא יחפוץ כסיל בתבונה כי אם בהתגלות ליבו' - הכסיל איננו טיפש חסר דעת וחכמה. ממש לא. לכסיל יש מגע עם החכמה, אך הוא אינו חפץ בה.

וכעת תובן לעומק גם הראיה שרבינו הביא על מהותו של עשיו מהפסוק בפרשה הקודמת: 'ויבז עשיו את הבכורה'.

עשיו מודע לכך שיש ברשותו בכורה, שמסמלת 'ראשית חכמה', אבל הוא מחליט להמיר אותה בנזיד עדשים. מעדיף להשביע את תאוותו במחיר השכל. הוא משתמש בשכל. לא חפץ בו, ובעיקר בז לו.

במקום להתקשר אל השכל וללכת בעקבותיו אל מקור השכל, עשיו מקשר את השכל אליו ומנצל אותו.

הוא משתעשע בהשגות כדי לתת עוד גוון עמוק וחכם לחייו התאוותניים ולהצדיק אותם.

כתבו עליך בפרשה

אותם חכמים לא רואים צורך בהפקת תועלת מהחכמה.

מה העניין? הם שואלים. אנחנו מדברים על זה, מתפלספים בזה, עוסקים בחכמה בטהרתה. מה רע?

אבל האמת היא, שאין שום משמעות לחכמה אם היא לא מאירה למלכות, אם השכל לא מיתרגם בסופו של דבר להתנהגות נכונה והליכה לאורו.

השורה התחתונה היא זו שקובעת. והשורה התחתונה של הרבה חכמות היא: הצדקת חיים בהמייים או הפקת כבוד מדומה.

זו הסיבה שעשיו מכונה 'איש שעיר' - החיים שלו עצמם מלאים בשערות, שהן כאמור מקור יניקה של שכל קדוש ועליון.

כלומר, הוא לא מאיר את מציאות חייו באמצעות החכמה, אלא חלק מהנאות חייו החיצוניים הם שעשועי החכמה.

במקום לקדש לרומם ולהאיר את המציאות החיצונית באור השכל וללכת בעקבותיו, הוא משתמש בשכל כדי להדביק סטיקרים של חכמה על העולם החיצוני ולשדרג אותו.

על כך הזהירו אותנו חז"ל, שלא תהיה חוכמתנו מרובה ממעשינו, כי רק חכמה שמאירה את חיי המעשה, לא תהפוך בסופו של דבר לריבוי אור.

כשאתה לוקח דבר נעלה, ובמקום לייקר אותו אתה משתמש בו עבור דבר נחות ממנו, זו בדיוק ההגדרה של ביזיון.

אדם שמסתכל בשכל כדי להרגיש חכם ומרומם, ובתת-מודע להתיר לעצמו להמשיך בהתנהגות ואורח חיים חיצוניים, הוא בעצם בז לשכל.

הוא מנצל את הפנימיות לטובת החיצונית. לוקח את הבכורה-השכל, ומוכר אותה בעבור נזיד עדשים.

לעומת עשיו, ליעקב אין בכורה וחכמה באופן טבעי, אך הוא כל כך מייקר אותם עד שמצליח להשיגם, ולהשתמש בהם באופן מכובד.

השימוש המכובד ביותר באור השכל, הוא להתקרב באמצעותו לה' יתברך.

חכמה למעשה

הביטוי המינימלי של התקשרות זו מחויבות.

כשאדם נחשף לשכל מסוים אך בראשו מנקרת המחשבה: "זה מעניין, אבל לא קשור אליי ולא מחייב אותי", זהו ביזיון השכל.

העולם מלא בדברי חכמה ורעיונות שכלתניים שנאמרים בשפה רהוטה וברורה, עמוס בכל כך הרבה לימודים שדורשים חכמה וכישרון, אבל אין מהם שום נפקא מינה.

זו חכמה לשם חכמה, והיא נקראת 'חכמת מה'. כלומר, חכמה שלא יוצא ממנה מאומה.

\\ גוט שבת

כמה טוב שנפרדנו

פרידה היא כואבת, אולם דווקא במהלכה ניתן להרוויח קשר מיוחד

לושה כוכבים בשמיים.

אתה חוננתנו.

וי אבדה נפש.

ש

במסגרת המדור שלנו, גוט שבת,

הגענו לשלב האחרון. מוצאי שבת קודש.

את הפרקים הבאים נקדיש לנושא זה, ובזאת סיימנו את המדור הנפלא שמלווה אותנו כבר תקופה ארוכה.

פרידה

אם היינו צריכים למצוא מילה אחת שתמצה את המשמעות הכללית של מוצאי שבת, המילה המתאימה ביותר היא: לוויה, או אולי פרידה.

במוצאי שבת אנו נפרדים משבת המלכה ומלווים אותה לדרכה.

כמו כן אנו נפרדים גם מהנשמה היתרה ששכנה בתוכנו בשבת, כל אוירת השבת מתנדפת, ואנחנו חוזרים בחזרה לעולם החולין.

הפרידה הזו היא טראומה בשביל הנשמה, הנפש ואפילו הגוף.

וככל שהאדם זוכה לשבתות משמעותיות ומרוממות יותר, כך הנחיתה במוצאי שבת מסוכנת יותר.

הרבה צדיקים ערכו נסיעות דווקא במוצאי שבת. כי הם חוו את השבת כפי הדרגות העליונות שלהם, ולכן במוצאי שבת היו צריכים לפקח את דעתם באמצעות יציאה החוצה.

ובדרך מליצה, אולי זה העניין של המנהג לעשות הליכות במוצאי שבת.

כשאדם נמצא בצער או בתחושה של פרידה, הוא מרגיש שהבית סוגר עליו, והוא יוצא החוצה לפזר ולהרחיב דעתו על פני הטיילת...

עולם כמנהגו

ההרגשה הזו היא כמו התחושה של אדם שיצא לטיול של כמה ימים, בהם הוא היה מנותק מטלפונים וחדשות, וכשהוא חוזר הביתה לרחוב הרגיל ולשכנים המוכרים, קשה לו עם השגרה הישנה.

הטלפון ממתין לו מלא בהודעות, והדואר עמוס במכתבים, כאילו כלום לא קרה. קצת מאכזב.

קל וחומר, כשאדם ערך מסע רוחני ומרומם, ומתנתק לגמרי מהאוירה הארצית הרגילה, כשהוא חוזר בחזרה הוא מקווה שכל הטרדות הישנות שכחו ממנו והלכו למישהו אחר ושכל חשבונות הבנק הסתדרו מעצמם.

אבל זה פשוט לא קורה. אותם אנשים. אותן בעיות. הכל נשאר אותו דבר. עולם כמנהגו נוהג.

זה סוג של טראומה. לוקח כמה ימים להתאושש ולזרום שוב בקצב הרגיל והישן.

זה מה שקורה לכל יהודי אחרי שבת - בוודאי אם הוא זכה לטעום טעם שבת אמיתי, וגם אם הוא לא הרגיש כלום, נשמתו בוודאי זכתה, והמעבר החד הזה מטעם שבת לטעם חול מטלטל אותה.

התחושה הזו יכולה להתבטא בעצבות מסוימת, בלחץ ומתח, ואפילו בכבדות וכאבי בטן - כל אלו סימפטומים של תופעה אחת: פרידה. הסתלקות.

חרדת נטישה

אז זה הזמן לדבר קצת על פרידות.

רוב האנשים מתקשים להתמודד עם פרידות, ויש מהם שמתפתחת אצלם חרדה של ממש - סוג של חרדת נטישה.

בדרך כלל אלו אנשים שחוו בעבר פרידה

כואבת וטראומתית, מאדם קרוב או ממקום מגורים, שהשאירה צלקת בליבם.

הקושי הזה גורם לאנשים לא לפתח קשרים עם אנשים או דברים מסוימים שהם אוהבים, מחשש שהם יאלצו להיפרד מהם בעתיד.

בקיצור, פרידה היא אירוע רגיש שעלול להשאיר רושם שלילי בנפש, ולכן עלינו כיצד להיפרד נכון.

ויש דרך להיפרד בצורה בריאה ותקינה, באופן שהיא לא תרגיש כמו ניתוק, אלא אדרבה, תעצים עוד יותר את הקשר.

למרות שפרידה היא תמיד כואבת, אם לא בורחים ממנה, היא יכולה ליצור חיבור חזק יותר עם הדבר שנפרד מאתנו.

הדרך הבריאה הזו נקראת: לוויה.

לוויה

ביהדות יש צורה כיצד להיפרד מאדם שלא עלינו נפטר לעולמו - עורכים לו לוויה ויושבים שבעה.

כל המהלך הזה נועד כדי ליצור קשר חיובי עם הנפטר גם אחרי הסתלקותו.

וכפי שמבואר בספרים, שמלבד כבוד הנפטר, יש בכל העסק הזה גם מימד של השארת נוכחותו ושייכותו של הנפטר ברמה מסוימת עם עולם הזה.

את המושג לוויה אנו פוגשים גם בהקשרים שמחים יותר, כמו החיוב ללוות את האורחים.

גוט שבת!

אבל זה הפסד גדול.

הם עתידים להצטער במשך החיים על כך שהם לא היו שם איתו ברגעים האחרונים.

אמנם אלו רגעים קשים מנשוא, אבל הם יוצרים שייכות גדולה.

גם ברוחניות אנו פוגשים את התופעה הזו.

לכולנו יש תקופות שמשוהו מאיר לנו, יש לנו חשק והולך לנו טוב.

אך המצב הזה איננו תמידי. תמיד בהמשך מגיעה דעיכה. האור נעלם והחשק מתפוגג.

אבל זה לא קורה בבת אחת, אלא לאט לאט, כמו שקיעה. וכשהתהליך הזה מתחיל אנו מרגישים בתוך תוכנו שאנו לקראת ירידה, וזה לא הולך להסתיים נחמד.

מה עושים בכזה מצב?

יש אנשים שבורחים, ומעדיפים לא לחוות את הפרידה הזו. הם מתנתקים במודע מעצמם, ומתעלמים ממעט החשק והאור שעדיין נשאר.

וזה חבל. כי דווקא ברגעי הפרידה אדם יכול לקשור את עצמו אל האור המסתלק.

כי שניים ברוחך

בתורה 10 בליקוטי מוהר"ן מרחיב רבינו על העניין הזה שמי שנמצא אצל הצדיק בזמן הסתלקותו יכול לזכות להארה בדרגה של פי-שניים.

כלומר, יש עניין שבזמן פרידה ממישהו או ממשוהו צריך לערוך לו לוויה.

וכך גם בזמן הפרידה משבת קודש, אנו מלווים אותה לדרכה, דווקא כדי לחזק את הקשר בינינו.

אז איך עושים לוויה לשבת, איך נפרדים כמו שצריך?

בשביל להבין את זה, נתחיל בדרך השלילה. כלומר, כיצד לא נפרדים כמו שצריך?

קושי הפרידה

ישנם מקרים רבים של פרידות שמתרחשות בהדרגה.

לדוגמה, לא עלינו, חולה ששוכב על ערש דווי, והמצב שלו מידרדר והולך עד שהוא מסתלק מהעולם.

הפרידה ממנו היא לא בבת אחת, היא נעשית לאט לאט.

אנשים רבים שנמצאים במצב כזה, כשמישהו קרוב אליהם נכנס למסלול האל-חזור של חולי קשה, לא מסוגלים לשאת את הרגעים הללו והם פשוט בורחים.

הם לא יכולים לראות כיצד האהוב שלהם הולך ודועך. הם מבינים שבסופו של דבר זה ייגמר, ומעדיפים לא להיות שם ברגעים האחרונים. זה קשה להם מידי.

הם מסיחים דעת. לא רוצים לראות. לא רוצים לשמוע. מתנתקים.

כי באמת רגעי הפרידה הם רגעים חשובים מאוד, וחבל לפספס אותם.

קשר וחיבור

בכל פעם שאדם חווה פרידה ממדרגה מסוימת שהוא הגיע אליה, אם הוא לא יירתע מהרגעים המדכדכים הללו, אלא יאחז במה שעדיין בידו ויביע את הרצון שלו אליו, הוא יוכל לזכות לקשר חזק יותר אליו.

וכך גם בנוגע לעניינינו, רגעי הפרידה מהשבת הם רגעים חשובים, ובהם יכול האדם לזכות לקשר נצחי עם אור השבת.

נכון, השבת עוזבת, אבל זה לא אומר שאנו כבר לא שייכים אליה.

אנו מלווים אותה לדרכה, חווים כיצד היא מסתלקת מאיתנו. זה אמנם כואב, אבל אנחנו לא בורחים וצוללים במודע ישר לתוך ימי החול.

אנו חוגגים את הפרידה מהשבת, עורכים סעודה, ומביעים את הגעגוע שלנו אליה.

התהליך הזה מסוגל לחבר אותנו אל השבת, לפעמים עוד יותר מאשר מהלך השבת עצמו.

בעזרת השם בפרק הבא נרחיב על הנקודה הזו יותר, לעובדא ולמעשה.

העיקרון הזה מבוסס על בקשתו של אלישע מרבו אליהו הנביא לפני עלותו בסערה השמימית: "ויהי נא פי שניים ברוחך אלי".

ועל כך ענה לו אליהו: "אם תראה אתי לוקח מאיתך, יהי לך כן".

כלומר אם תהיה איתי בשעת הסתלקותי תוכל לזכות למילוי המשאלה שלך לקבל פי שניים מרוח הנבואה שלי.

ההסבר לכך הוא, שלכל אדם יש שתי נוכחיות, אחת כאן בעולם, והשניה היא נוכחות עליונה. בספרים מכנים אותן בשם: רוח דלעילא ורוח דלתתא.

בשעת ההסתלקות מופיעה בעולם באופן חד-פעמי, הרוח העליונה, וכביכול שואבת אליה את הרוח התחתונה בחזרה אל העולם העליון.

ממילא, דווקא בשעת ההסתלקות, הנוכחות של הצדיק היא הרבה יותר עוצמתית מאשר במשך כל ימי חייו, ואפשר לזכות אז להשפעה מעבר לרגיל.

אם אלישע לא היה מתגבר על הקושי שבפרידה המייסרת, והיה ממאן לראות כיצד רבו עוזב אותו, הוא לא היה זוכה לכוז דרגה של פי שניים מרבו.

גם בתיאורו של רבי נתן על הסתלקות רבינו, הוא מצטער על כך שהתעקש לא להאמין שרבינו הולך להסתלק מהעולם כשהוא בשיא שנותיו, וממילא החמיץ הזדמנויות לקבל עוד כמה תורות ועצות.

וטמאו כל השמנים

המעלה של עם ישראל מתוארת בפסוק: 'כי אתם המעט מכל העמים', הצדיקים גם הם נקראים לשבח בשם 'קטנים' - יעקב הקטן, שמואל הקטן. כי זהו הכח של ישראל. באמצעות המעט הזה ועם הקטנות הזו אנו נוגעים בדברים הגדולים ומתחברים לעוצמות הגדולות באמת. כל פעולה קטנה שלנו מנענעת עולמות גדולים ומחוללת דברים עצומים.

והיווני משתגע מהעובדה הזאת. זה סותר את כל התזה שלו. לפי אמונתו, הכל מתחולל בתחום העולם, לאדם אין יכולת לפרוץ החוצה לעבר האין סוף, והאפשרות היחידה שיש לו היא להגדיל ולהעצים את עצמו. ולכן הם נלחמים בנו. לא בגוף, כי אם בנפש. הם נאבקים בנו, כי האמונה שלנו בכוחה של הנשמה להתחבר לעליונים, סותרת ומגחיכה את האמונה והתרבות שלהם בדבר גדלות האדם.

זו המשמעות הפנימית של 'וטמאו כל השמנים'.

בהדלקת המנורה אנו לוקחים שמן שומני ומגושם, ובאמצעות הלהבה אנו מכלים אותו והופכים אותו לאור רוחני. השמנים מסמלים את החיות ותאוות הגוף, והכח של להבת הנשמה הוא לקחת את השמן ולהפוך אותו לרוחני. לחבר את הקטנות והגשמיות לעליונים.

כאן מתקומם היווני. הוא לא יכול להרשות לזה לקרות, כי כל הקיום שלו הם השמנים בעצמם כמות שהם. מבחינתו, צריך להשקיע בטיפול השמן והפיכתו לעוצמתי יותר, לא לכלות אותו ולהופכו לאור. זו הסיבה שהיוונים טמאו את השמנים ומנעו את הדלקת המנורה.

והמלחמה הזו איננה מלחמה היסטורית, אלא מלחמה יומיומית בתוך ליבו של כל יהודי. האם הוא ישקע בתוך הטיט היוון של הקיום החומרי, וייכנע לכבדות של הרגע הנמוך ולמה שהוא משדר, או יצליח גם היום להדליק את החיים האפורים שלו, לרומם אותם ולהפוך אותם לשלהבת אור.



אור החנוכה

הכח היווני שבנפש מפתה אותנו להפסיק לחפש משמעות. להאמין שכל הסיפור מתרחש רק כאן. לצלול פנימה אל כל מה שמזמנים החיים, בין אם זו תאוה או עצבות, כי זה כל מה שיש. אין שום דבר מעבר. הכח הזה שואב אותנו כלפי מטה, ומכריח אותנו להאמין במוצר הלא-מתוקן שלפנינו, לא לחפש את המשמעות הטמונה בו, ולהדליק באמצעותו נר.

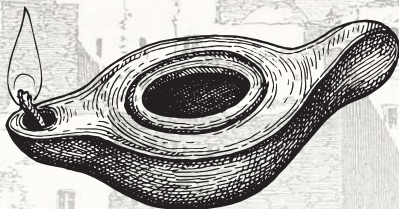
בנס חנוכה התגלה שאין צורך בריבוי, די בפך אחד של שמן כדי להדליק שמונה ימים. כי אם היעוד הוא חיבור בין תחתונים לעליונים, אזי אפילו למעט יש כח לדלוק הרבה. לנו נדמה שבשביל להאיר את המציאות הקטנה והנמוכה שלנו צריכים הרבה אור, כי הרי עצם מציאותה הגשמית היא סתירה לאור. אבל חנוכה מגלה שניתן להאיר גם בלי ריבוי והעצמה, די בכך שיש חיבור בין המציאות למה שלמעלה ממנה, כדי להפוך אותה עצמה לחומר בעירה מפיץ אור.

היווני מתמקד במציאות ורק בה, וממילא יש לו את כל הסיבות למה לא להאמין באור. כשהוא חסר, הוא טרוד כל הזמן בשאלה: למה אין לי. למה אין לי כסף, זמן, כוחות, יכולות, ולא מסוגל להרים את הראש קצת מעל מאורעות החיים. וכשהוא מלא, הוא מתמסר לאפשרויות שנפתחות לפניו, ושוקע במציאות.

היהודי לעומתו, יכול עם קצת ישוב הדעת להתמקד באור של כל דבר, לחבר את המציאות החסרה או המלאה אל העליונים, ולתקן עולם נחות וירוד במלכות שד-י.

מי מדליק את מי?

השנה נר חנוכה ידליק אותך



לרכישת הספר: 054-8-566-566

ובעמדות 'נדרים פלוס' - קופת כיסופים